

SALUT

Els ciutadans combaten com poden les elevades temperatures que s'han registrat els últims dies ■ PERE VIRGILI

Salut activa l'alerta màxima per combatre l'onada de calor a les comarques gironines

■ El Servei Meteorològic preveu que se superaran els 40 graus als municipis de l'interior avui i demà ■ Els CAP reforcen el control de persones fràgils

Elisabet Escriche
GIRONA

El departament de Salut va activar ahir a les dues del migdia la fase 2 –la màxima– del pla per prevenir els efectes d'una onada de calor (POCS) a cinc comarques gironines i al Vallès Oriental davant l'augment de temperatures que preveu el Servei Meteorològic de Catalunya per avui i demà.

Durant aquests dos dies es poden superar els 40 graus a punts de l'interior i els 35 a la costa a les comarques de l'Alt i Baix Empordà, el Gironès, el Pla de l'Estany i la Selva i als municipis del Vallès Oriental, a la

demarcació de Barcelona.

La fase màxima del pla preveu intervencions específiques tant a centres d'atenció primària (CAP) com a domicilis i la detecció per part dels serveis socials de persones d'alt risc, majoritàriament gent gran.

Residències

Ahora es redistribuiran en àrees climatitzades les persones més fràgils que estiguin en centres d'internament i residències. El pla també inclou atenció telefònica al número de Sanitat Respon, el 902 111 444, en què es facilitarà informació i consells a la població.

En el cas que es detectin persones vulnerables amb

problemes mèdics específics, com ara malalties cròniques, el servei telefònic es coordinarà amb els serveis assistencial i social.

Pel que fa a la resta de Catalunya, el departament de Salut manté la fase 1, que es va activar l'1 de juliol i que es preveu que durarà fins al 31 d'agost.

Des que va començar l'estiu, i especialment els darrers dies, ja són tres les persones que han mort a causa de cops de calor a l'Estat espanyol. L'última víctima mortal va ser un home de 32 anys veí de Talayuela, a Càceres, que va perdre la vida dimarts després d'estar traient herbes tot el dia en una finca dedi-

cada al cultiu de fustes nobles. L'home, que patia altres patologies, va morir mentre era traslladat en ambulància a l'Hospital Campo Arañuelo de Naval-moral de la Mata.

Pacients ingressats

També a Càceres, una dona de 39 anys està ingressada des de dilluns en estat greu a la unitat de cures intensives de l'Hospital San Pedro de Alcàntara per un cop de calor. D'altra banda, un veí de Bilbao de 69 anys que des del cap de setmana està ingressat a la unitat de cures intensives (UCI) de l'Hospital Infanta Cristina de Badajoz evoluciona favorablement. ■

SALUT

Vacuna contra la tuberculosi

■ Investigadors de Can Ruti obtenen la llicència per provar un prototip en humans

Marta Ciercoles
BADALONA

Un equip d'investigadors de la Unitat de Tuberculosi Experimental de l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol acaben d'obtenir la llicència per aplicar en humans el prototip de vacuna contra la tuberculosi en què porten treballant des del 1997. Els científics de l'hospital badaloní ja han demanat l'autorització a l'Agència del Medicament per poder iniciar l'assaig clínic fase I amb la vacuna Ruti –així és com l'han batejat– i confien que ho podran fer a finals d'any.

La tuberculosi és una malaltia infecciosa causada pel bacil de Koch, que afecta els pulmons. No tothom que està infectat desenvolupa la malaltia, ja que la infecció sovint queda en estat latent i sense símptomes. De fet, un terç de la humanitat està infectada i es calcula que el 10% dels infectats desenvolupen la malaltia i, per tant, tenen capacitat de transmetre-la a altres persones.

Un dels principals problemes per combatre la infecció tuberculosa és que el bacil és molt difícil de destruir amb antibiòtics. Es requereixen tractaments massa llargs, de 9 mesos, que sovint no són ben seguits pels pacients. Preciament, el projecte de vacuna del Germans Trias i Pujol s'ha desenvolupat amb la idea que la inoculació de dues dosis del fàrmac permeti reduir el tractament antibiòtic a un mes.

La vacuna Ruti, que ja ha

estat provada amb ratolins, s'ha dissenyat per ser aplicada a persones infectades. Es tracta d'evitar que desenvolupin la malaltia i que actuïn d'agents propagadors, segons va explicar el doctor Pere Joan Cardona, cap de la Unitat de Tuberculosi.

Una de les claus que fan pensar en l'èxit del prototip és el descobriment per part de l'equip del Germans Trias i Pujol que existeixen bacils latents i invisibles al sistema immunitari que es fan resistents després de sobreviure a l'estress que la resposta immunitària genera contra ells. A partir d'aquí va sorgir la idea d'utilitzar en la vacuna fragments de

La xifra

2

milions de persones moren a causa de la tuberculosi i 9 milions més se n'infecten cada any a tot el món.

bacils cultivats en condicions d'estress ambiental.

Per a la primera fase de l'assaig, que té l'objectiu de demostrar que la vacuna no produeix toxicitat, l'hospital té previst reclutar 24 voluntaris sans. Més endavant, s'assajarà amb persones infectades i, en una tercera fase, s'hauria d'avaluar en un país amb una alta incidència de tuberculosi i VIH, per exemple, a l'Àfrica.

La vacuna Ruti és un exemple de recerca transaccional, ja que va començar com un projecte de recerca bàsica finançada amb fons públics que ha atret la inversió de l'empresa privada per desenvolupar-la i fabricar-la. ■

CIÈNCIA

Projecte per desxifrar l'ADN dels neandertals

Cristian Segura
BERLÍN. CORRESPONSAL

Fa 150 anys es van descobrir a Düsseldorf les primeres restes d'un *Homo sapiens neanderthalensis*, l'espècie humana que va dominar Àsia i Europa fins la seva extinció ara fa 30.000 anys. Les seves diferències físiques respecte de

Homo sapiens sapiens –procedent de l'Àfrica– eren notables, i ja en aquell primer encontre els antropòlegs van tenir clar que eren davant d'alguna cosa desconeguda. Les troballes que van venir després van confirmar que era una altra espècie, tot i que totes dues van conviure durant 50.000 anys. Un equip científic ale-

many vol desxifrar ara el codi genètic dels neandertals i esbrinar si també en som hereus.

L'Institut alemany Max-Planck i l'empresa nord-americana 454 Life Sciences van presentar ahir a Leipzig un projecte comú per desxifrar en dos anys l'ADN dels neandertals. El director del projecte i del de-

partament d'antropologia evolutiva del Max-Planck, Svante Pääbo, ja va aconseguir el 1997 desxifrar un dels tres bilions de parelles base que formen el seu genoma. L'antiguitat dels 400 d'esquelets de neandertals descoberts fins ara han fet extremadament difícil la seva anàlisi. Ara es creu possible gràcies a la tecnologia d'última generació de 454 Life Sciences, que permet treure el màxim profit de les restes de l'ADN mitocondrial. Per aconseguir-ho hauran d'estudiar 60 bilions de parelles base d'ADN, "quilos d'ossos de neandertals". ■

Un científic extreu petites partícules d'os d'un neandertal de fa 42.000 anys per analitzar-ne l'ADN ■ FIVALTRAUD GRUBITZSCH / EFE